



Preses relīze  
Luksemburgā, 2019. gada 11. novembrī

## Šengenas zonas robežkontroles IT sistēmas ir labi izstrādātas, bet vajag laicīgākus un pilnīgākus datus, brīdina ES revidenti

Saskaņā ar jauno Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumu dalībvalstu robežkontroles iestādēm vairāk jākoncentrējas uz pilnīgu datu laicīgu ievadīšanu ES informācijas sistēmās, kas atbalsta Šengenas zonas ārējo robežu uzraudzību. Šengenas zonas IT sistēmas ir spēcīgs instruments, un robežsargi, veicot robežpārbaudes, tās izmanto aizvien vairāk. Tomēr daži dati šajās sistēmās pašlaik nav iekļauti, savukārt citi dati ir nepilnīgi vai nav ievadīti savlaicīgi. Revidenti norāda, ka tas samazina atsevišķu robežpārbaudu efektivitāti.

Ar Šengenas zonas izveidi tika atceltas robežpārbaudes starp 22 iesaistītajām dalībvalstīm un četrām citām Eiropas valstīm, un tas pastiprināja nozīmi, kāda ir efektīvai ārējo robežu kontrolei un uzraudzībai noziedzības un terorisma novēršanā un migrācijas kontrolē. Aplēses liecina, ka no ES budžeta tika nodrošināti vairāk nekā 600 miljoni EUR, lai izveidotu IT sistēmas robežsargu darba sekmēšanai.

Revidenti skatīja, cik labi galvenās robežkontroles IT sistēmas ļāva robežsargiem pārbaudīt personas, kas atļautās robežšķērsošanas vietās (sauszemes, jūras ostu un lidostu) ieceļo Šengenas zonā. IT sistēmas attiecās uz personu, priekšmetu, vīzu un patvēruma pārbaudēm un pirkstu nospiedumu salīdzināšanu un pasažieru datiem. Revidenti apmeklēja Somiju, Franciju, Itāliju, Luksemburgu un Poliju.

*“Robežsargi izmanto IT sistēmu datus kā pamatu, kad pieņem lēmumu, vai ielaist kādu personu, bet dažreiz no sistēmām viņi saņem informāciju, kas nav pietiekama šāda lēmuma pieņemšanai,” sacīja par šo ziņojumu atbildīgā ERP locekle **Bettina Jakobsen**. “Šīs revīzijas mērķis bija apzināt sistēmu izstrādes un izmantošanas aspektus, kas var palīdzēt robežsargiem efektīvāk veikt savu darbu.”*

Revidenti norāda, ka kopumā Šengenas IT sistēmas ir labi izstrādātas, lai atvieglotu robežpārbaudes, un apmeklētās dalībvalstis lielākoties ievēroja tiesiskās prasības. Tomēr dažas valstis nodrošināja efektīvākas robežpārbaudes nekā citas, un dalībvalstis informācijas sistēmas varētu izmantot sistemātiskāk.

Vairāk nekā puse no robežsargiem, ko aptaujāja revidenti, kādā brīdī bija atļāvuši cilvēkiem šķērsot robežas, neizmantojot šīs sistēmas. Konkrētāk, revidenti konstatēja neatbilstību starp izsniegto un pārbaudīto

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē [eca.europa.eu](http://eca.europa.eu).

## ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu) @EUAuditors [eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)

Šengenas vīzu skaitu, un tas varētu norādīt, ka vīzas visos robežkontroles punktos netiek pārbaudītas sistemātiski.

Robežsargi ne vienmēr saņem savlaicīgus un pilnīgus datus no sistēmām. Pārbaudot kādu vārdu, viņi var saņemt simtiem rezultātu, galvenokārt viltus pozitīvus, kas jāpārbauda manuāli. Revidenti norāda, ka tas ne tikai samazina robežpārbauhu efektivitāti, bet arī palielina risku nepamanīt pareizo trāpījumu.

Uzraudzībai un pasažieru datiem paredzēto IT risinājumu ieviešana praksē ilgi kavējās, un tas liedza robežu iestādēm dalīties svarīgā informācijā. Ar kavēšanos notika arī informācijas apmaiņa par situāciju uz robežām un daktiloskopijas datu apmaiņa. Revidenti brīdina, ka novēloti nosūtītu daktiloskopijas datu dēļ kā atbildīgā par patvēruma pieteikuma izskatīšanu var tikt noteikta nepareizā valsts. Turklāt dalībvalstīm vajag ilgu laiku, lai novērstu nepilnības, kas identificētas sistēmu izvērtējumos, kurus revidenti tomēr atzina par "rūpīgiem un metodiskiem".

Revidenti iesaka Eiropas Komisijai veicināt kvalifikācijas celšanu attiecībā uz IT sistēmām, uzlabot datu kvalitātes procedūras, analizēt neatbilstības vīzu pārbaudēs, samazināt datu ievades kavēšanos un samazināt laiku, kas vajadzīgs identificēto nepilnību korigēšanai.

### **Piezīmes izdevējiem**

Lai gan katra Šengenas valsts atbild par savu robežu aizsardzību, ir vajadzīgs noteikts robežpārbauhu saskaņotības līmenis, kā arī kopēja vīzu politika, lai valstis varētu efektīvi sadarboties. 2018. gadā tās izsniedza vairāk nekā 14 miljonus īstermiņa Šengenas vīzu. No 2015. gada oktobra līdz 2017. gada septembrim Francija, Vācija, Itālija, Spānija un Grieķija — valstis, kas izsniedza lielāko skaitu vīzu, — izsniedza gandrīz 18 miljonus vīzu, bet veica mazāk nekā 14 miljonus pārbauhu. Turklāt Šengenas valstis izmanto vairāk nekā 200 dažādu veidu vīzas, kas atļauj ceļot Šengenas zonā un kas nav kopējā IT sistēmā, un tādējādi informāciju par tām nesaņem citas valstis.

To trešo valstu valstspiederīgo skaits, kuriem atteikta ieceļošana pie ārējām robežām, svārstās diapazonā no 440 000 personu 2017. gadā līdz gandrīz 500 000 personu 2009. gadā. No 2013. gada līdz 2017. gadam to trāpījumu skaits, kas attiecās uz meklētām personām un priekšmetiem, pamatojoties uz citās valstīs izdotiem brīdinājumiem, gandrīz trīskāršojās, no 87 000 līdz 243 000. Ikmēneša ziņojumi liecina, ka brīdinājumi par iespējamām datu kvalitātes problēmām skāra aptuveni 3 miljonus no kādiem 82 miljoniem ierakstu.

ES ir izveidojusi piecas atbalsta IT sistēmas: Šengenas informācijas sistēmu, vīzu informācijas sistēmu, Eiropas patvēruma meklētāju daktiloskopijas datubāzi, Eiropas Robežu uzraudzības sistēmu un pasažieru datu reģistru. Dalībvalstis tikai ierobežotā apmērā izmanto pieejamo ES finansējumu, lai uzlabotu robežkontroles IT sistēmas.

Īpašais ziņojums Nr. 20/2019 "ES informācijas sistēmas robežkontroles atbalstam — spēcīgs instruments, bet vairāk jākoncentrējas uz savlaicīgiem un pilnīgiem datiem" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē ([eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)) ES 23 valodās. Revidenti iepriekš publicēja ziņojumus par saistītiem tematiem, piemēram, par muitas IT sistēmām un kontroli, Šengenas informācijas sistēmu un ārējo migrāciju.

*Saziņa ar presi:*

*Damijan Fišer – E-pasts: [damijan.fiser@eca.europa.eu](mailto:damijan.fiser@eca.europa.eu)*

*Tālr.: (+352) 4398 45410 Mob. tālr.: (+352) 621 55 22 24*